

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2011

Od svojho vzniku v roku 1994 sa venujeme riešeniu problematiky ľudských práv v zmysle monitorovania dodržiavania medzinárodných dokumentov, ktoré sú pre Slovenskú republiku záväzné. Sústreďujeme sa na ľudské práva žien a ich eventuálne porušovania. Do tejto oblasti patrí apriórne aj domáce násilie, násilie na ženách, obchodovanie s ľuďmi a ďalšia diskriminácia trestné činy, ktorých spoločným menovateľom je, že postihujú ženy viac ako mužov.

V roku 2011 nám bola Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR znovu udelená akreditáciu na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Aj v roku 2011 bolo naším hlavným cieľom a je aj naďalej: **EFEKTÍVNE POMÁHAŤ OBETIAM DOMÁCEHO NÁSILIA**, v čom nás čiastočne finančne podporil VÚC prostredníctvom projektu **POMOC DEŤOM A PLNOLETÝM FYZICKÝM OSOBÁM OHROZENÝM SPRÁVANÍM ČLENA RODINY**.

Pokračovali sme v práci obvyklým spôsobom a poskytovali sme sociálno – právne poradenstvo pre obe domáceho násilia v partnerských vzťahoch v súlade s §11 Zákona 305 Z.z., ktoré pomáha pri riešení rodinných problémov, sleduje negatívne vplyvy pôsobiace na dieťa a rodinu, zisťuje príčiny ich vzniku a vykonáva opatrenia na obmedzenie pôsobenia nepriaznivých vplyvov, pomáha pri riešení medziľudských vzťahov a v situáciách, kedy sú členovia rodiny ohrození správaním člena rodiny.

V období január – december 2011 sme mali celkovo 1 148 kontaktov s obeťami domáceho násilia.

Mesiac	Počet telefonátov	Osobné kontakty	Maily
Január	24	12	71
Február	60	16	51
Marec	99	18	120
Apríl	87	9	23
Máj	30	7	14

Jún	40	10	8
Júl	41	2	7
August	38	3	39
September	35	9	41
Október	59	9	13
November	56	6	40
December	34	3	14
Spolu: 1 148	603	104	441

Keďže sme jedna z troch existujúcich liniek pomoci ktoré pracujú NON STOP, (ešte detská linka Unicef a linka pre obeť obchodovania s ľuďmi Dotyk) netýkali sa volania sa len domáceho násilia, ale aj tém, s ktorými sa ľudia zvyknú obracať na sociálne inštitúcie alebo bývalé a teraz veľmi absentujúce linky dôvery. Pokrývali rôzne rodinné a existenčné problémy a v širšom zmysle medziľudské vzťahy ako také. Takéto hovory sme sa snažili delegovať do iných inštitúcií a do ich pracovného času.

Dlhodobu pribúda volaní ľudí, ktorí volajú v mene obeť – volali za kolegynu, známe, dokonca za úplne neznáme obeť, ktoré len náhodne stretli.

Výrazne sa zvýšil počet elektronických kontaktov so žiadosťou o naše poradenstvo a pomoc, teda prostredníctvom e-mailovej správy, v ktorej bol najčastejšie popis situácie a žiadosť o pomoc vo forme konkrétnych otázok. E-mailovú adresu máme uverejnenú na webovej stránke a dá sa nájsť aj kdekoľvek na internete, pod heslami spojenými s domácim násilím alebo násilím na ženách.

Ďalším spôsobom kontaktu so žiadosťou o pomoc a radu je internet.

Odpovedáme aj na webovom chate AVONu, kde sa sporadicky objavujú texty od žien zažívajúcich násilie. Snažíme sa v našich odpovediach stále pripomínať aj číslo našej non stop krízovej linky.

Pomoc a poradenstvo sme poskytovali alebo priamo písomne ako e-mailovú odpoveď, alebo sme píšucim pripomenuli naše telefónne číslo, ak problematika podľa nášho názoru alebo podľa požiadavky zo strany klienta/ky znela – osobný rozhovor.

Týchto kontaktov pribudlo aj v súvislosti s aktivitami kozmetickej firmy AVON, na ktorých sme spolupracovali a tiež pri príležitosti každého mediálneho vystúpenia niekoho z nás.

Osobné stretnutia sa uskutočnili vtedy, ak ich žiadala/žiadal volajúci alebo ak sme sami usúdili, že prípad je príliš komplikovaný na to, aby sme ho riešili len po telefóne. Tak ako vždy, pri organizovaní stretnutí sme vychádzali absolútne flexibilne v ústrety možnostiam

a potrebám volajúcich. Ich špecifická situácia ich totiž núti stretnúť sa s nami tak, aby násilník, ktorý ich ohrozuje, nezbadal, že vyhľadali pomoc. Často sa takto dostávame k atypickým časom (dni pracovného voľna, skoré rána, večery).

Aj naďalej sme sa na pôde VUC a z iniciatívy sociálneho odboru stretávali na príprave Regionálneho akčného plánu na boj s násilím na ženách s ostatnými organizáciami a inštitúciami v BSK, ktoré sa touto problematikou akýmkoľvek spôsobom zaoberajú.

Už druhý rok sme sa významne podieľali ako členky pracovnej skupiny aj na tvorbe Národného projektu na problematiku násilie na ženách, ktorý prešiel mnohými úpravami a posudzovaním a napriek tomu práce zrejme budú pokračovať aj v roku 2012.

Spolupráca so zahraničnými partnermi

V tomto roku sme sa ako členská organizácia medzinárodnej siete WAVE (Women Against Violence Europe ktorá sídli vo Viedni a je lídrom v problematike násilia v rodinách) a súčasne tiež jej focal point na Slovensku, zúčastnili na spoločnom dvojročnom medzinárodnom projekte *Protect II*, ktorý je financovaný Európskou komisiou v rámci programu DAPHNE III. Súčasťou projektu bolo vytvorenie vzdelávacieho materiálu, určeného na rozširovanie multi – inštitucionálnej spolupráce na ochranu a podporné služby poskytované ženám vystaveným hrozbe extrémneho násilia a ich deťom. Projektu sa zúčastňuje 15 krajín Európy. Projekt začal v marci 201, v období od mája do októbra bol tento materiál predstavený na 4 národných seminároch, ktorých priebeh bude hodnotený a toto ohodnotenie bude súčasťou záverečnej správy. K. Farkašová sa ich zúčastňovala ako členka hodnotiaceho tímu.

Vzdelávanie a prevencia

Samostatnou kapitolou našej práce je spolupráca s kozmetickou firmou AVON. Začala na jar v roku 2008, kedy nás AVON oslovil so žiadosťou o odbornú konzultáciu pre medzinárodnú kampaň *AVON proti domácejmu násiliu*. Spolupracovali sme na tvorbe textov

do „modriniek“ a iných. Získali sme ďalšie fórum na kontakt s verejnosťou – chat na webke AVONu. Pozri www.avon.sk.

V roku 2010 sme uskutočňovali semináre pre bratislavské školy, v roku 2011 sme pokračovali ešte v niekoľkých zvyšných školách, ktoré prejavili záujem, vrátane tých, kde sme mali časové a kapacitné možnosti zopakovať semináre pre ďalšie triedy. Súčasne sme začali pripravovať rovnaké vzdelávanie pre trnavský kraj.

Veľa vzdelávacej práce sa nám podarilo uskutočniť v spolupráci s Inštitútom rodovej rovnosti.

- **máj – júl 2011** prednášky pre stredné školy v Piešťanoch a Vrbovom, Pezinku, Bratislave a vzdelávanie pracovníkov Centra právnej pomoci z celého Slovenska (12 samostatných seminárov)
- **september 2011** – vzdelávanie sociálnych pracovníkov a pracovníčok, psychologičiek – UPSVaR Bratislava, UPSVaR Senica, zamestnanci BSK, miestnych úradov v rámci Bratislavského samosprávneho kraja, krízových centier, ktoré poskytujú psychologické a právne poradenstvo obetiam násilia a rodinám v kríze, študenti Gymnázia sv. Michala v Piešťanoch,.
- **október – december 2011** – vzdelávanie 5 skupín pracovníčok UPSVaR Bratislava, 4-dňové semináre pre sociálne pracovníčky/pracovníkov a psychologičky.

Už deviatykrát, aj tento školský rok 2010/2011 sme viedli predmet **Klinika domáceho násilia na Fakulte práva Trnavskej univerzity**. Absolvujú ho študenti a študentky prvého magisterského ročníka. Tento rok ich bolo 15. Poslaním klinického vzdelávania v rámci vysokej školy je študentkám a študentom čím skôr sprostredkovať kontakt s reálnou prácou. Máme takto jedinečnú možnosť odovzdať budúcim právničkám a právnikom počas dvoch semestrov vedomosti a skúsenosti našej 16 ročnej práce a súčasne vychovať ďalšiu skupinu odborníčov/ov, ktorí sa budú orientovať v problematike a byť nápomocné/í v ktorejkoľvek právnickej profesii. Každý rok niekoľké/í ostávajú s nami v kontakte a pomáhajú nám poskytovať právne poradenstvo a pomoc pre klientky. Predmet končí zimným a letným zápočtom.

V zimnom semestri absolvovali teoretickú prípravu: úvod do problematiky, psychologické, sociálne, rodové pozadie násilia, MVO a ich úloha, medzinárodne dokumenty, prípadové štúdie a simulovaný súdny spor, v ktorom musí každá študentka zahrať svoju pridelenú úlohu. Druhý - letný semester, je orientovaný najmä na praktickú stránku

problematiky. Prednášky realizovali profesionáli z praxe, ako napr. exekútor, policajt, sudkyňa. Skupiny študentov sa zúčastnili sedenia s reálnymi klientkami (case studies) v prítomnosti pracovníčok/kov krízového centra. Okrem uvedeného prebiehali právne bloky: občianske právo, predbežné opatrenia, BSM, spoluvlastníctvo, družstevné byty a byty osobitného určenia, rodinné právo a jeho aplikácia, trestné právo a práca polície.

Klinika má presné a prísne pravidlá, aby sa zachovala dôveryhodnosť a kvalita práce nášho Krízového poradenského centra. Pri stretávaní s klientkami sa vyžaduje ich súhlas, všetky dokumenty, písomné záznamy ako aj prenos informácií týkajúcich sa prípadov prevzatých klinikou a všetky údaje získané od klientiek/ov sú dôverné. Študentky/i sú viazané/i mlčanlivosťou.

Tento projekt je pre študentov a študentky síce povinne voliteľný, pre nás, pracovníčky a pracovníkov Aliancie je dobrovoľnícky, jeho technické náklady sú financované z 2% z daní.

Aktivity v rámci prevencie domáceho násillia, ktoré sme začali uskutočňovať v uplynulom období, budú východiskom pre našu ďalšiu činnosť v tejto oblasti v budúcom roku.

Mediálne aktivity

O problematike násillia na ženách, tak ako ju vnímame v celom kontexte príčin, sme nakrútili program pre lokálnu televíziu Karpaty, ktorý sa dostal do mnohých ďalších regionálnych televízií v rámci zvyku televízií vymieňať si navzájom programy. V tomto programe sme reagovali okrem iného aj na fakt, že Slovensko podpísalo (*Istanbul, 11. mája 2011*) Dohovor Rady Európy o predchádzaní násilliu na ženách a domácomu násilliu a o boji proti nemu a vysvetlili sme jeho prednosti a prínos pre našu problematiku. Celá diskusia je prístupná na:

<http://www.tvkarpaty.sk/publicistika/diskusie/diskusia-nasillie-na-zenach-1121.php>

Vystúpenie D. Malíkovej v Dámskom magazíne 9.2. a 9.3.2011 – zvýšilo počet kontaktov na našu linku SOS na našu mailovú adresu mesiacov február a marec a v dozvukoch ešte nasledujúci mesiac - apríl).

Vo februárovom vydaní časopisu Nový čas sme prezentovali nové informácie o problematike domáceho násillia resp. násillia na ženách, v súvislosti s prednáškami

a seminármí pre stredné školy, ktoré sme uskutočnili v spolupráci s kozmetickou firmou AVON.

Tieto semináre (workshopy) sme zatiaľ uskutočnili s veľkým úspechom na 35 školách v bratislavskom kraji, ako pilotný projekt.

Dlhý článok sme mali aj v časopise *Báječná žena*. V Televíznych novinách Markízy 7.12. sa objavil krátky rozhovor s K. Farkašovou z Konferencie MS a Rady Európy.

Iné aktivity

20.1. sme sa zúčastnili rokovania k problematike násilia na ženách na Výbore pre ľudské práva NR SR a v nadväznosti na to sme mali pracovné stretnutie s p. Policajným prezidentom Spišiakom o spoločnom postupe pri zlepšovaní práce polície,

25. – 26.1. sme prednášali na konferencii v Považskej Bystrici,

10.2. sme prednášali na seminári organizovanom Magistrátom mesta Bratislava,

v marci sme sa zúčastnili rokovania v Prahe a seminára vo Viedni pri príprave spoločného projektu v rámci WAVE.

31.5. sme boli pozvané ako expertky k "okružlemu stolu" k problematike rómskych žien, ktorý sa konal na MPSVaR,

11.– 14.10. sa K. Farkašová zúčastnila výročnej konferencie WAVE v Ríme, kde prednášala na tému: *Victim's package proposed by the European Commission*,

29.11. K. Farkašová prednášala na konferencii Rady Európy o Dohovore o predchádzaní a boji proti násiliu na ženách (Istanbul 2011) v Bratislave, ktorú spoluorganizovalo Ministerstvo spravodlivosti SR na tému *WAVE Focal Point Alliance of Women in the Slovak Republic*.

Mgr. Katarína Farkašová,
Riaditeľka
10.1.2012